Published on *Melano.hu* (https://www.melano.hu)

A lencse esete a sült malaccal

Létrehozás: 12/30/2011 - 12:00
Szerző: Aranyi-Koroknai Martina
[1]
Ahány ház, annyi szokás - tartja a mondás. És vajon ahány ország, annyi szilveszteri/újévi szokás is? Utánajártunk, hogy ünnepelnek a csehek, lengyelek, és persze mi, magyarok.

Bár a mai ember szilveszteri szokásai már szinte mindütt a nagy evészet-ivászatról és a hajnalig tartó bulizásról szólnak, azért vannak olyan hagyományos rítusok, amelyeket sokan betartanak. Ezek mind-mind a jövőévi szerencsével, boldogsággal, időjárással, egészséggel kapcsolatos hagyományok. Csehországban újévi szokás az almajóslás, a félbe vágott alma magházából próbálják meg kiolvasni a jövőt. Ha a magok csillag alakba rendeződtek, akkor jó szerencse várható az új évben, ha azonban keresztet formálnak, szerencsétlenség érheti a házat. Csehországban hagyományos újévi étel a lencse, ami a gazdagságot és a pénztelenség elkerülését jelképezi. A cseheknél is, akárcsak a többi országban, hatalmas ünneplés veszi kezdetét szilveszter estéjén, minden klub nyitva van, az emberek pezsgővel köszöntik az újévet.

Lengyelországban divat a halevés szilveszterkor, itt a hal, különösen az ezüstös pikkellyel rendelkező jó szerencsét ígér. A lengyelek főleg pácolt heringet esznek ilyenkor, általában az első étkezés alkalmával. Elmaradhatatlan a szerencsét hozó malac megjelenése az újévi menüben, Lengyelországban főleg a kolbászevés dívik. Szilveszterkor sok országban esznek kör vagy gyűrű alakú ételeket, a lengyelek közül sokan sütnek fánkot. Ezek nem mást jelképzenek, mint a következő év kerekségét, valamint az örök körforgást és a szerencsét. Lengyelországban is divatosak ma már az össznépi bulik, utcabálok, ahol közösen, zenével, tánccal, koncertekkel búcsúztatják az óévet a lakosok. Elmaradhatatlan ilyenkor a tűzijáték és mindig meghívnak valamilyen elismert, híres nemzetközi művészt, együttest is. Minden nagyobb városban találhatunk ilyen mulatságokat szilveszter éjjelén.

Végül pedig nézzük, hogy ünneplünk, mi magyarok. A szilveszteri/újévi ételeinkhez számos hagyomány fűződik, így például újév napján nem tanácsos szárnyast enni, mert elkaparhatja a szerencsét, és halat sem, mert az pedig elúsztathatja. Folyómenti vidékeken azonban szerencsét hozhat, ahány pikkely, annyi pénz, tartja a hiedelem. Legtöbbünknek viszont marad tehát a disznóhús, mely a hagyomány szerint előre túrja a szerencsénket. Általában malacsült kerül az asztalra. Népszerű ilyenkor a lencse, bab, köles, rizs, aki ugyanis ezekből fogyaszt, nem kell, hogy anyagi gondokkal küzdjön a jövő évben a hagyomány szerint. Szilveszter éjjelén éjfél után virslit fogyasztunk mi magyarok, ehhez azonban semmilyen babona nem társul, a disznótoros helyettesítésére akalult ki a szokás, sőt sokan állítják a németektől ered a virsli evés hagyománya.

Az időjárás megfigyelésének is nagy múltja van nálunk, a népi hiedelem szerint amilyen az idő az újév első napján, az az egész évet meghatározza: ha szépen süt a Nap, napos, meleg időre számíthatunk, ám ha a hajnal pirosas égaljával érkezik, akkor sok szeles nap elé nézünk. A hagyományok közé

tartozik még a szerencsepogácsasütés, valamint a fokhagymanaptár készítés is, melyet szintén az időjárás megjövendöléséhez használhatunk.

Univerzális hagyományok is léteznek, a hölgyeknek például szerencsét hoz a babona szerint, ha piros vagy bordó fehérneműben lépnek át az új évbe (a szokás az olaszoktól ered). Sokan tartják, hogy amit az újév első napján csinálunk, az meghatározza az egész évünket. Így nem szabad semmit eladni, kivinni a házból, mert veszteség érhet bennünket évközben, valamint a veszekedést is érdemes mellőzni. Szintén nemzetektől független szokás az újévi fogadalomtétel, sokan készítenek listát akár fejben, akár írásban arról, mit és hogyan tesznek majd a következő évben. A pezsgőivásnak is nagy hagyománya van, régen a buborékos nedű csak a gazdagok kiváltsága volt, úri italnak tartották, ehhez köthető a máig élő rítus is. A szokás lényege, hogyha gazdag, úri italt iszunk az újév első pillanataiban, akkor a folytatás is gazdag, úri és fényűző lesz az év során.

Tags:
szilveszter [2]
Visegrádiak:
Csehország [3]

Forrás webcím: https://www.melano.hu/a_lencse_esete_a_sult_malaccal

Hivatkozások
[1] https://www.melano.hu/sites/default/files/articles/szilveszter.jpg
[2] https://www.melano.hu/tags/szilveszter
[3] https://www.melano.hu/visegradiak/csehorszag